

Hvidovre Lokalhistorie

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab Historiens Hus Hvidovre
24. årgang — Nr. 1 — februar 2006

Indhold

Fra Formanden	s 3
Barndommen på Spurvehøj <i>af Poul Eriksen</i>	s 4
Hvidovre—kulturarvskommune? <i>af Poul Sverrild</i>	s 20
Kommende arrangementer	s 22
Lokalhistorisk Selskabs Bestyrelse	s 23

Udgiver:

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen

Tlf. 36 47 34 44

www.sitecenter.dk/rytterskolen

og

Historiens Hus

Tlf. 36 49 00 30

www.historienhus.hvidovre.dk

Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre

e-mail. hvidovrerytterskole@mail.tele.dk

Alarmpladsen 3, Avedørelejren, 2650 Hvidovre

e-mail lokalarkiv@hvidovre.dk

Redaktion: Poul Sverrild ansv. og Per E. Hansen

Forsidefoto: Kettegård Alle, hvor Spurvehøj lå. Fotos ved Poul Eriksen og Historiens Hus.

Fra Formanden

Når fjernsynet i denne tid hver søndag aften blænder op for serien "Krøniken", er langt over en million af befolkningen bænket foran skærmen.

Interessen for Ida, Søs, Palle, Kaj Holger og fjernsynsfabrikken Bella er overvældende. Undersøgelser har vist, at over halvdelen af alle mellem 15 og 30 ser med. Serien er for mange i den aldersgruppe en indgangsvinkel til at lære mere om livet i 1950'erne og en mulighed for at reflektere over eget liv.

For mange i en ældre aldersgruppe vil det ud over den umiddelbare spænding i handlingen sikkert også have den betydning, at fortiden og udviklingen af samfundet er med til at kaste lys over ens egen samtid og opfattelse af og placering i samfundet.

Vores interesse for historien er meget stor. Historien gør os kloge-re på, hvad der er væsentligt eller mindre væsentligt og er med til at skabe rødder i en tid, hvor globaliseringen sætter sine kraftige spor. Derfor er det ikke uden betydning, at der i år sættes fokus på renæs-

sancen. Der vil blive et stort udbud over hele landet af forskellige arrangementer, og vi har i Hvidovre Lokalhistoriske Selskab ønsket at indbyde til foredrag mandag den 20. februar kl. 19.30, hvor museumsinspektør Peter Kristiansen fra Rosenborg Slot vil fortælle om renæssancen og naturligvis Rosenborg Slot, som vi senere får mulighed for at besøge. Tilmelding foregår på vores automatiske telefonsvarer 3647 3444 eller ved henvendelse i Historiens Hus eller på Rytterskolen.

Endelig skal jeg minde om, at der er ordinær generalforsamling mandag den 13. marts kl. 19.30 i Lille Friheden.

Barndommen på Spurvehøj

af Poul Eriksen

Gå ud og gå en tur, eller ta' cyklen og nyd en rolig tur op ad Kettegård Allé fra Sønderkærskolen til du på venstre hånd ser de smukke høje træer, som har fået lov til at blive stående i mange mange år. Nyd dem lidt, for kunne de tale, ville de med stor sikkerhed fortælle lokalhistorie af stor værdi. For de har været vidne til tidernes gang og trafikens udvikling, fra hestetrukne kærre, stivvogne og om vinteren kaner, til de allerførste automobiler, og står der stadig og ryster på løvet over de store last-

vogne og flotte personbiler, der drøner forbi.

Bevæg dig så ganske lidt længere op mod Avedøre. Der ligger på samme side af vejen en gulstens-ejendom med vejnummeret 51. Indtil nu har du haft Hvidovre Hospital på din højre hånd, men det er en helt anden historie. Hospitalet blev bygget på Spurvegårdens jorder.

Men nu skal du ikke begive dig tilbage samme vej du kom. Forsøg i stedet at komme over til Hoved-

stensvej gennem Lejerbo. Når det er ved at lykkes dig, for eksempel ad Tusbyvej, befinder du dig på Spurvehøjvej. Hvis jeg var dig, ville jeg vælge en dejlig tur gennem Risbjergs smukke kirkegård.

Det er virkelig et besøg, der er en lise for een, der har nok at tænke på i det daglige, eller bare trænger til at slappe lidt af. Du har sikkert været der før, og ved hvor smukt den er anlagt. Når du forlader den, befinder du dig på Hovedstensvej.

På denne tur har du befundet dig på den jord, der tilhørte gården Spurvehøj, der var mit fødehjem.

Af 6 børn er jeg den sidste der kan fortælle lidt om livet på gården. Men først vil jeg lade min storebror Johannes' skriftlige beretning muliggøre at komme 10 år længere tilbage i historien.

Min bror har på et tidspunkt givet et interview til jeg ved desværre ikke hvem, men måske Hvidovre Avis. En historieinteresseret person eller journalist har det jo været.

Det vil naturligvis være lykken, hvis læsning af denne beretning vil resultere i opklaring af dette.

Men heldigvis har min niece Annet og hendes mand Harry Schultz, som desværre ikke fik lov til at opleve sin nye tilværelse som formand for Lokalhistorisk Selskab, opbevaret fotokopier af den håndskrevne beretning.

Alene det at den er skrevet ned kan tyde på, at det er resultatet af en opfordring.

For mig har det været en glæde ved læsning af denne beretning at opdage hvor fremsynet min far var, når han på dette tidlige tidspunkt erkendte at 12 tønder land ikke var bæredygtigt landbrug.

Det var min tanke at bringe min brors beretning affotograferet, men ved nærmere eftertanke fandt jeg, at det nok ville være ulæseligt for mange især yngre læsere. I stedet har jeg valgt at bringe en enkelt side som illustration— mere som et kuriosum. (Se næste side.)

Min bror Johannes barndomserindring:

”Da jeg er født i 1910 har jeg oplevet Hvidovres udvikling på nærmeste hold. Mine forældre var gårdejer Peter og Kirstine Eriksen. De havde gården, der hed

Da jeg er født i 1910 har jeg oplevet Hvidovres udvikling på nærmeste hold men det kan være svært at huske den.

Mine forældre var gdr. Peter og Kirstine Eriksen de havde gården der hed "Spurvehøj" den lå på dengang Kettevej st. Rindøvej nu Kettegårdsallé der var ingen nr. det var d. 2de gård på venstre hånd d. 1ste. hed "Sønderkær".

På højre side af vejen var jorderne fra "Spurvegården" den lå ved selve Hvidovre By. Min far var Sognerådsform. omkring 1916 han var ivrig forholder for at Hvidovre fik elektrisk lys. han var også brand-

"Spurvehøj". Den lå på den gang Kettevej eller Avedørevej, nu Kettegårds Allé, der var ingen gade-numre. Det var den anden gård på venstre hånd. Den første hed "Sønderkær". På højre side af vejen var jorderne fra "Spurvegården", der lå ved selve Hvidovre By. Min far var Sognerådsformand omkring 1916. Han var ivrig fortæller for at Hvidovre fik elektrisk lys. Han var også brandtilsiger, hvilket foregik på Hesteryg til de omkring boende. Min far havde fælles med de andre jordbrugere englod ved stranden, det var ved den nuvæ-

rende Langhøj med skole og teater.

Jeg husker turen med slåmaskine, hvor jeg sad med derud for at slå græs til kreaturerne. Ud over det husker jeg når kvierne skulle sendes til "Saltholm" om sommeren. Der var jo gående transport af Hvidovrevej, dengang Mellemdigsvej, til Lodsvej, hvor fra der i store pramme var transport til "Saltholm" for græsning hele sommeren.

Det var almindeligt dengang, at man begyndte i forskole, det blev kaldt pogeskole. Det var en omvæltning. Når man hele sin første barndom har gået hjemme i sin

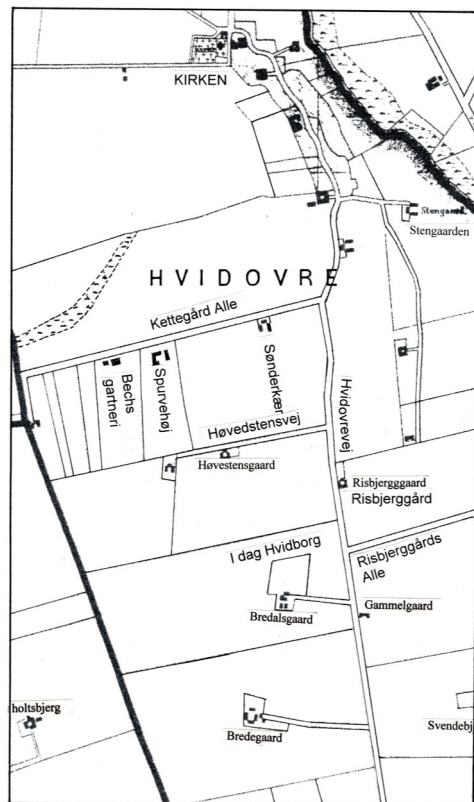
Min far midt i billedet af sognerådet var formand fra 1917 til 1921.

egen verden, uden forbindelse med andre end sine søskende og forældre, var det, efter min mening en hård straf at skulle vandre helt op i den anden ende af Hvidovre.

Skolestuen lå i Bonavendts gård. En datter derfra forestod undervisningen, der varede ca. et år. Så begyndte den rigtige skolegang i den bevarede bygning, nuværende kriminal- og politi kontorer.

Transporten var jo selvfølgelig på gåben. Vi startede i 1ste klasse sammen med 2. og 3. klasse. Der gik jeg så i skole indtil ferien 1924. Efter ferien kom vi i den nye Kettevejs skole, hvor jeg gik i kort tid indtil konfirmationen.

Lidt tilbage i tiden, omkring 1919 og 1920 kom der jo mange tilflyttere hertil. Der var nogle mindre jordbrug der blev udstykket, også til kolonihaver, hvor mange vel nok mest fra København slog nogle skure op for at have noget at bo i. De gamle indfødte var ikke særlig begejstrede for det. Det skabte uro og omvæltning i samfundet og husene pyntede vel nok ikke i landskabet. Og da det jo i forvejen var landbefolkning, der boede her,

Jeg har strammet op på et gammelt kort og tilføjet nogle vejnavne.

Hvidovrevej hed Mellemdigsvej og fortsatte, når vi kom fra Spurvehøj, over i Hvidovregade, som førte forbi Eriksminde og Sygekassen Trianon op til Charles Hansens købmandshandel, bagermester Kofoed og slagteren. Overfor lå Spurvegården og træskomandens lille forretning.

Den del af Hvidovrevej, der i dag fører forbi Sønderkærskolen, eksisterede ikke dengang.

Vognmand J.P.Petersens første vogn på ruten fra Tre Kronergade i Valby til Jægerkroen 1920

var det jo venstre og konservative, der var i flertal.

Men tilflytterne ændrede i forholdet og skabte efter hånden socialdemokratisk styre.

En stor ting var også da der blev transport til byen. Først med hestevogn fra Hvidovre by. Men ret hurtigt efter startede en Vognmand Petersen en bilrute. Jeg husker tydeligt den langsædede vogn. Der var sejldug over, og om vinteren var den opvarmet med en petroleumsovn.

Min far var også mælkeforpagter. Han købte mælk fra de andre gårde, og med den fra sin egen besætning kørte han til byen og handlede den til private.

I 1925 efter at have gået hjemme og arbejdet på gården, mente min far ikke at der var nogen fremtid i det lille landbrug, han mente jeg skulle i lære, og det blev hos en Smedemester i Valby. Det var en streng tid fra kl. 7 til 5 hver dag, og om vinteren på aftenskole i Valby fra halvseks til otte. Så var det en hård tur til Hvidovre bagefter.

Om sommeren havde vi jo en dejlig fritidsfornøjelse, en dejlig badeanstalt for enden af Lodsvej. Og der i tyverne var vandet i bugten endnu til at bade i. Siden den tid er meget jo ændret i Hvidovre, og det er da til det bedre, selvom man er tilbøjelig til altid at se det gamle i et lyserødt skær. ”

Det var så min storebrors beretning. Det absolut sidste udkald for at bringe en beskrivelse af livet på en af Hvidovres gamle gårde kan jeg så, som mine forældres 6. barn, der kom til verden den 10. Oktober 1924, byde på. Som før nævnt hedder jeg Poul Eriksen og er i dag den sidste af søskendeflokken der er tilbage.

Jeg har ingen at spørge, selvom jeg tit i drømme tænker: *Det vil jeg lige spørge min bror eller en af mine søstre om.*

Idag hedder vejen stadig Kettegård Alle, men nu er der numre på den. Lidt efter de høje træer, hvor jeg legede som barn, når sneen lå i høje driver (for det var virkelig vinter dengang) og du måske spadserede eller cyklede til Hovedstensvej, ligger nu en gulstens udlejningsejendom med husnumme-

ret 51 overfor Hvidovre Hospital. Den blev bygget af murermester Fugmann, der købte min fars ejendom. Ca. 15 - 20 meter før lå indkørslen til Spurvehøj, og endnu lidt før udgjorde de høje træer skellet til vor nabogård Sønderkær, og naboen til den anden side mod Avedøre var Peter Becks handelsgartneri. Villaen ligger der endnu.

Nede i hjørnet ved Kettegårds Allé havde Spurvehøj et lille stykke ubrugelig jord på den anden side af Stadsrenden, som nu er lagt i rør. Der voksede skræpper, som jeg troede var rabarber. Men dem skulle jeg ikke gå over åen for at hente med hjem til Mor en anden gang, blev jeg hurtigt belært om.

Min familie

Min far hed Anders Peter Henrik Eriksen, min mor Signe Marie Kirstine, mine søskende Helga Oline, Benthe Dorthea, Anna Johanne Hedvig, Johannes Nielsen og Herta Margrethe.

Mine forældre blev gift d.26. juni 1903, og min mor gik ind til en sikkert ikke altid misundelsesværdig tilværelse med sin svigermor

Jeg er gået i tænkeboks i en balje på gårdspladsen.

på aftægt lige til kort efter min fødsel i 1924. Men min mor og far havde det godt sammen hele deres liv. Jeg har da aldrig hørt andet.

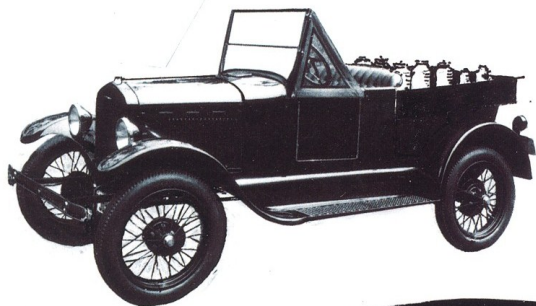
Det er naturligvis kun de sidste 5 år af gårdens levetid jeg kan fortælle om, da jeg med sikkerhed kun kan huske oplevelser fra mit 4.år. Da var jeg nemlig et smut på Amtssygehuset på Nylandsvej for at blive opereret for lyskebrok. Det har været en speciel oplevelse for en lille dreng fra "landet".

Min sygeplejerske hed HANSI, og

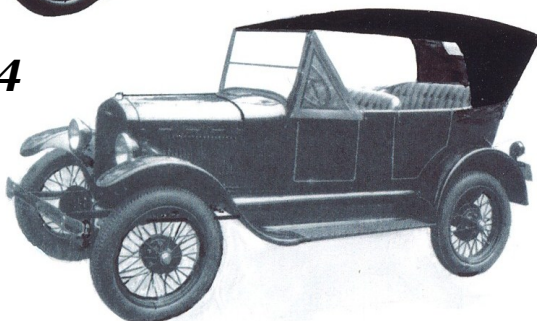
det er ikke bare noget nogen har fortalt mig siden. Jeg bliver ganske enkelt helt nostalgisk når jeg genoplever, hvordan jeg skræbede rødt pulver af murstenene i legestuen, for at have noget til at have i gryden på min legekammerats lille blikkomfur.

Men det tog altså også 3 uger med en brokoperation dengang. *I dag kommer man hjem samme dag!*

Min far havde en Fordvogn 1924 model. Faktisk en smart en af slaggen, for den kunne bruges med lad

Ford T 1924

til daglig, og nemt ændres til personvogn til festlige lejligheder, som åben vogn med kaleche som kunne slås op, når vejret gjorde det nødvendigt. Yderligere kunne der knappes sidestykker på, for varme i en bil var jo et ukendt begreb dengang.

Den kaleche kaldte jeg for Værløsetaget, for min mor var født deroppe, og det var mest, når vi skulle til runde familiefødselsdage den blev rigget til.

Ellers sad min søster Grethe og jeg på ladet. Min bror havde motorcykel, en som mange ville misunde

ham i dag, en Harley Davidson med sidevogn. Den skulle dog en gang imellem skubbes i gang af mig. Jeg husker endnu tydeligt den dag jeg ikke fik slubbet bagagebæreren som jeg holdt fast i af bare befippelse, da den satte i gang med et brøl. Men jeg fik da hud på knæene igen! I dag er det jo ikke til at forstå for os hårdt ramte danskere, at en ung smedevend kunne anskaffe sig sådan en drømmemaskine.

Om han var udlært eller lige blevet kleinsmedsvend skal være usagt. *Der er blevet opfundet nogle skatter og afgifter siden!*

En anden barsk oplevelse står også som skåret ud i pap. Jeg havde jo også egen vogn, nemlig en sæbekassevogn med pedaltræk. En dag røg kæden af. Men den bagatel kunne chaufføren vel selv klare! Men AV, det gik bare ikke. Fingren kom i klemme mellem kæden og tandhjulet. Der var sikkert en der hylede højt, for Bøving, gårdens karl, kom farende for at hjælpe. Nåh, det var da ikke noget at tude for, han tog da bare et fast tag i pedalen og drejede til fingren var fri!

SÅDAN! Er der noget at sige til at jeg den dag i dag har en skæv pegefinger ?

Storvasken

Storvasken stod mine to hjemmeboende søstre Hedvig og Grethe for, og bemærk, det er faktisk kun en generation siden, en sådan tog en hel dag. *Det var bestemt ikke deres "livret" !!* Den foregik i bryggerset i gruekedlen. En gruekedel er en stor indmuret kedel

som skal fyres op med brænde, tørv eller andet, og hele tiden holdes vedlige. Inden vasketøjet blev hængt til tørre, blev det skyllet og

Min første vogn havde rugbrødsmotor.

vredet ved håndpumpen på gårdspladsen. På tørresnoren hang den så til skue for alle. Men så var der jo lige et problem for en nysgerrig knægt som mig. Blandt alle de almindeligt kendte beklædningsstykker, undertøj og brystholdere og fars de "lange", - ordet "trusse" blev vist først opfundet senere - og sengetøjet, hang der nogle ca. 10 cm. Brede og ca. 40 - 50 cm. lange mærkelige strimler med en sjov slags syning.

Hvad var dog det for nogle tinge-

Hedvig og Grethe i gang med storvasken, som varede to dage.

ster? Jeg spurgte naturligvis, men fik kun kryptiske undvigende svar. I dag er de jo lige så synlige i et hvert supermarked, nu hedder det bare: "Stik lige over og hent mor en pakke TAMPAX."

Slagtningerne

Når en stakkels gris skulle ende sit liv i sulekarret, kom der en slagter ude fra byen. Den udvalgte gris blev lagt op på en balje på gårdspladsen og skreg allerede i vilden sky som en stukket gris, selv om det ikke var sket endnu.

Jeg sprang så hurtigt som remmer og tøj kunne holde ind i soveværelset med en dyne over hovedet. Men jeg vidste jo godt, at den blev stukket i halsen med et slagtersværd og blodet blev samlet op i en spand. Når jeg så vovede mig ud igen, sad min søster Grethe på en malkestol og rørte rundt i spanden med sin bare arm, så blodet blev blandet med byggryn.

Og næste dag spiste vi blodpølse!!!

Legekammerater

Legekammerater havde jeg jo ikke der vest for Mellemdigsvej. Var vidst lidt til ulejlighed for min 10 år ældre søster Grethe i mit første leveår, har jeg fået fortalt, men det er sikkert ganske vist. Når hun så sit snit til det, trak hun barnevognen op ad en bakke, når familien var på besøg et sted, hvor der var

lidt mere bakket end hjemme i Spurvehøjs omgivelser, og slap den. Hun syntes det var en herlig oplevelse, når den blev standset af en garageport for enden af bakken, JU HUH ..., men jeg tror ikke jeg har taget skade, taget skade, taget skade...

Da jeg kunne stå på egne ben få år senere, og ymtede noget om, at jeg kedede mig, blev jeg sat til at luge græs imellem stenene på gårdspladsen, så det var sjældent jeg kedede mig. Og den slags sætter jo også fantasien i sving, så da det var kommet mig for øre, at Kina lå ovre på den anden side af jorden,

Familien hygger sig i haven med hunden Sjoffer.

gik jeg straks igang med at grave. Men der var så nogen, der syntes jeg kunne gøre mere gavn i marken med at hjælpe pigerne med at luge roer, og da jeg blev lidt ældre, kunne jeg med glæde deltage i høsten.

Vi havde to heste, to store jyder, Max og Sjutti til at række stivvognene og Far lånte en ekstra hest hos Sønderkær, når det gjaldt om at trække selvbinderen i høsten.

Radio og grammofon

Når min bror var hjemme, eksperimenterede han med et krystalapparat, som var det første radioappa-

Gårdspladsen set fra stuehuset. Stenbelægningen var ikke nogen fornøjelse at luge. Til højre kostald og karlekammer og øverst i længen halmloftet.

rat jeg stiftede bekendtskab med, da det omsider lykkedes den fingersnilde kleinsmed at få det til at virke.

Noget senere fik Johannes og pigerne fat i en gramofon, sådan een med håndsving og his- masters-voice højttaler, så blev der liv i gaden eller gården. Jeg syntes det var særlig sjovt, når den gik ned i omdrejninger og blev hjulpet op med håndsvinget igen.

Men det lydbillede er der sikkert mange der kan huske.

Lugten af røg

Min søster Grethes konfirmation som sådan siger ikke min husker noget, bortset fra at kokken, som var en af familiens venner, kom ud på trappen og stak mig en plade. Men hvilken herlig plade. *Det var hård Nougat* . . . Men kort før blev de af familien der var hjemme vækket af lugten af røg. Et glemte strygejern var nær blevet skyld i ildebrand.

Min far havde gjort stuerne i stand til festen. Blandt meget andet tapetseret, hvilket den gang foregik

Min far på gårdspladsen med sine elskede høns.

med melkklister. Alt var jo sodet til, så om igen. Det må have været bittert!

Jeg har selv nu i mit voksne liv haft "fornøjelsen", som en juleniselysestage af træ var skyld i. Vi slap også heldigt, men sikke et arbejde.

Opdragelsen

Oppe på loftet i stuehuset havde far en høvlebænk med tilhørende værktøj. Der tilbragte jeg en del af

min fritid da jeg var blevet lidt ældre. Evnerne og lysten var nok noget jeg havde arvet fra min far. Der gik jeg igang med at snitte en bil med lad, og slap vist meget godt fra det. Men forlygterne voldte mig problemer.

Når nøden er størst, så er hjælpen som bekendt nærmest. Jeg fandt nogle halvrunde træknapper nøjagtig i facon som forlygterne var på biler dengang i trediverne. Jeg viste dem naturligvis til min 10 år ældre søster som snuppede dem fra mig og spænedede ud for at sladre til min far, som stod ude ved stakkene. Ok - han havde jo haft børn længe, så hvad gjorde han? Han så først stift og alvorligt på sladrehanen, så på ham "snedkeren" og puttede så "forlygterne" i vestelommen. Jeg så dem aldrig mere!

Tyrekalven

Den blev jeg sendt ud på græsplænen mod Kettevej for at hente hjem, men den havde vist hjemve til stalden, for dårligt havde jeg fået løsnet pløkken før en vis herre tog ved kalven og den overtog opgaven. Så nu var det mig der blev trukket til stalds.

Sådan ser aljevognen ud i min erindrings.

Heldigvis fik jeg mig frigjort fra pløkken, inden vi var kommet ret langt ud i indkørselens grus. *Den kendte vejen.*

Aljevognen

Vi havde en kasseret oval aljevogn stående omme bag ved en af længerne. Efter lang tids plagen fik jeg endelig lov til at gå igang med opbygningen af den, hvilket nok havde overgået mine 7-8 årige evner, for selvom den nok var blevet lidt frønnet, havde alene jernbåndene nok sat grænsen.

Men det var fra en helt anden kant den oplevelse kom, som fik mig til at springe fra den selvvalgte arbejdsplads. Det viste sig nemlig, at en høne havde specialiseret sig i at lægge sine æg ned gennem spunshullet, måske for at få lov til at be-

holde dem for selv, så vidste den da, hvor den havde dem!

Pøj for en stank, den rene gas- så jeg sprang fra pladsen.

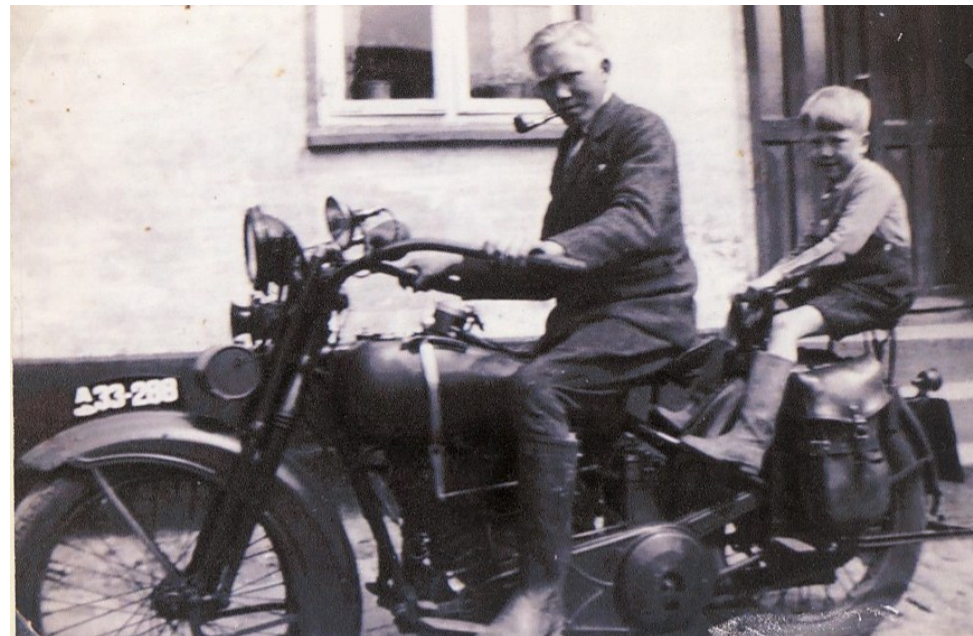
Mine søstre

Alle hjalp jo til hjemme, indtil de begyndte på deres uddannelser, og i vid udstrækning også efter.

Helga kom i boghandlerlære hos Gad på Valby Langgade og blev kort efter telefonistinde. Bente, der var mere til det huslige, kom på husholdningsskole, og efter stillinger i huset blev hun husbestyrerinde hos maskinmester Bouet på Valby Gasværk. Hedvig blev uddannet til syerske og Grethe fik kontoruddannelse og blev bogholderske.

En af sønnerne fra Valby Gasværk var militærflyver og kom engang imellem og hilste på os med kunstflyvning over gården. Jeg var hunderæd for at det skulle gå galt jo tættere han kom på jorden når han skulle rette maskinen op efter at være gået i spind.

Hvis nogen i min alder, sådan omkring 1924 modeller, i sin tid undrede sig over disse besøg fra

Min bror Johannes på sin motorcykel i 1929 med mig på bagsædet.

oven, har I altså nu langt om længe fået forklaringen.

Gårdens hund, en stor godmodig Sct. Bernhardshund var jeg normalt gode venner med, men den misforstod en dag min hjælpsomhed, da jeg ville samle noget af dens mad, som den spildte fra sin skål, op igen. Det blev jeg hurtigt vænnet af med.

En dag kom en pressefotograf fra Berlingske Aften på besøg. Et forlængst hedengangen blad. Han var ude efter nogle billeder til en juleforside og fik overtalt min mor og

min søster Hedvig til at være modeller, og jeg blev sendt op i et træ med et havreneg til fuglene. Det syntes jeg var meget sjovt, uden dog at have fortsat modelkarrieren. Men da avisen udkom, var det da en skuffelse at jeg blev kaldt for Børge, og at undertitlen under **HUSDYRENE'S JUL** lød: *En tur med fotografen hos Amagerbønderne*

Små plukerindringer . . .

Indendørs WC fandtes ikke på gården. Til det små stod der en potte under sengen, ellers var der det

lille hus ude i gården i en af længerne med træk men uden slip. Når det var mørkt måtte jeg være livvagt for min søster Grethe da vi til sidst var de eneste hjemmeboende.

Nu er jeg sikker på, at du tænker på papiret. Ja, der var jo ingen grænser for, hvad en gammel telefonbog kunne bruges til dengang.

Om sommeren hændte det en gang imellem at Bøving spændede en muslingis på Vigerslevallé, hvor iskagehuset var samlingssted.

Vinteraftenerne var hyggelige. Min søster og bror gik til engelskundervisning og forskansede sig med lektierne i stuen, og vi andre incl. Bøving samlede os omkring spisebordet i køkkenet, hvor ilden i komfuret lunede og knitrede.

Mor sad med sit sytøj— far med billedskæreri — Bøving med sin hobby at male på silkebogmærker— og jeg med løvsaven eller linoleumsnit.

Det var værdifulde aftener. Der blev jo også læst en del. *Tænk på, hvor meget tid der går nu med mere eller mindre værdiløst TV.*

Hvidovre Kulturarvskommune ?

af Poul Sverrild

I begyndelsen af januar bragte dagspressen notitser om, at Kulturarvsstyrelsen og Fonden RealDania havde valgt ti kommuner, som nu fik lov til at indgive ansøgninger om at blive ”kulturarvskommune”.

Udvælgelsen skete på baggrund af ansøgninger fra 55 af landets snart 98 kommuner. Med meget kort varsel udarbejdede vi i begyndelsen af december måned vores kortfattede bud på, hvad vi gerne vil, hvis vi kan blive kulturarvskommune.

Nu er vi så kommet blandt de ti, som skal skrive en egentlig ansøgning, som præciserer ikke bare, hvad vi vil, men også hvordan vi vil det. Vi kommer i konkurrence med mindre købstæder, en stor bykommune som Ålborg og store landkommuner i udkantsdanmark.

Tilbudet til de tre kommuner, som bliver valgt blandt de ti, er tilskud til konsulenthjælp. Sammen med konsulenterne skal vi udvikle og formulere metoder til udpegning

og anvendelse af de dele af den bevaringsværdige kulturarv, som skal bruges som strategisk element i fremtidige kommuneplaner.

Men hvad ligger der bag alle de mange fine ord om kulturarv og udviklingsstrategi og potentialer?

Kulturarvsstyrelsen og Fonden RealDania offentliggjorde i efteråret 2005 en undersøgelse, som for første gang godtgør, hvad danskerne mener om vores kulturarv, og i hvilken grad de sætter pris på den— også helt bogstaveligt. Undersøgelsen viste for eksempel, at det store flertal af danskere gerne betaler mere for et hus, som har en historie end for ét, som ikke har en historie.

I Hvidovre ved vi godt, at den gammeldags måde at udpege den værdifulde kulturarv på ikke giver ret meget til os. Det pegede jeg på i artiklen i dette blads nummer 3 2005, som handlede om tilstedeværelsen af bevaringsværdige kulturmiljøer i Hvidovre Kommune. Dér forudsagde jeg også, at vi ikke skulle regne med nogen statslig

hjælp i den sag, men det sidste kom til endnu engang at understrege, at spådomme skal man holde sig fra. Knap var tryksværten på bladet tør, før Fonden RealDania og Kulturarvsstyrelsen meldte kulturarvskommuneprojektet ud, og

det i en form, så vi faktisk har en fair chance i Hvidovre for at stå stærkt i slutspurten. I skrivende stund er vi godt i gang med den endelige ansøgning, som vi har svar på den 3. marts i år. Tilbage er så blot at krydse fingre.

Avedøre Holme indgår som et af elementerne i Hvidovre Kommunes arbejde med den lokale kulturarv. Her har vi Danmarks sidste klassiske industriområde i stor skala og fjernt fra boligområder.

Kommende arrangementer og begivenheder

20. februar kl. 19.30. Lille Friheden. Museumsinspektør Peter Kristiansen fra Rosenborg Slot holder foredrag om Renæssancen.

13. marts kl. 19.30. Lille Friheden. Generalforsamling med efterfølgende filmforevisning.

30. april Historiens Dag. Der bliver arrangementer flere steder i Hvidovre, og de bliver nærmere annonceret bl. a. i Hvidovre Avis. Kulturarvsstyrelsen har udmeldt, at temaet er børns leg i historien, så tænk allerede nu på at have børn og børnebørn parat til dagen.

16. maj. Udflugt til og rundvisning på Rosenborg Slot.

27. august på Avedøre Flyveplads. Aeronautisk Dag.

24. september. Københavns Befæstningsdag.

10. december i Avedørelejren. Julemarked.

Kunstudstilling i Historiens Hus

6. april afvikler Historiens Hus fernisering på en kunstudstilling, som er skabt direkte til Historiens Hus af maler og grafiker Jo Møller. Tidspunkt udmeldes senere.

I et usædvanligt samarbejdsprojekt tager kunstneren afsæt i lokalhistorien i en række collager, hvor til Historiens Hus har bidraget med information og materialer. Der vil senere blive bragt yderligere om udstillingen.

Jo Møller bor og arbejder nu i Avedørelejren, men han har også en fjern fortid i Hvidovre.

Bestyrelsen for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab 2005/06

Formand Ole Asbjørn Petersen
Grenhusene 53
tlf. 3649 5785
-mail: 5002701@bredalsparken.dk

Næstfmd. Benny Riisager
Østre Kvartergade 11.st.tv.
tlf. 3678 2968
-mail: bennyriisager@av2.dk

Kasserer Eigil Jørgensen
Hvidovrevej 98C
tlf. 3647 0058
-mail: joerg.eigil@jubii.dk

Sekretær Dan Olsen
Spurvehøjvej 17.st.tv.
tlf. 3678 8642
-mail: davao@tdcadsl.dk

Redaktør Per E. Hansen
Grenhusene 26
tlf. 3649 2470
-mail: pehansen@bredalsparken.dk

KB-medl. Allan Fredskov
Svendbjergvej 1A,1.mf.
tlf. 3649 9606
-mail: afe@hvidovre.dk

KB-medl. Niels Ulsing
Claus Petersens alle 13.st.tv.
tlf. 3649 4636
-mail: niu@hvidovre.dk

1.suppl. Jette Randal-Lund Øs-
tre Kvartergade 9. st.th.
tlf. 3649 0659
-mail: jrl@av2.dk

2.suppl. Vagn Bacher
Hvidovregade 31B,1.tv
tlf. 3648 1434

e Revisor Jens Chr. Nielsen
Kløverprisvej 26
tlf. 3675 1386

e Rev.supl. Inge Larsen
Berners Vænge 7.,2.tv.
tlf. 3678 4736

Forretningsudvalg :

e Ole Asbjørn Petersen, Benny Riisager,
Eigil Jørgensen

Arrangementsudvalg :

e Ole Asbjørn Petersen, Jette Randal-Lund,
Vagn Bacher

PR. udvalg :

Benny Riisager, Per E. Hansen, Dan Olsen

Lok.hist. udvalg :

e Per E. Hansen, Jette Randal-Lund, Benny
Riisager

Bladredaktion :

e Poul Sverrild, Per E.Hansen, Dan Olsen

Lederen af Historiens Hus, Poul Sverrild
deltager i bestyrelsesmøderne og i ud-
valgsarbejder efter nærmere aftale.

Poul Eriksen med søster Hedvig. Besøget på Hvidovre Søbad er ikke med i erindringerne, men læs i bladet erindringerne fra Spurvehøj.

**Vi vil gøre
næsten alt for,
at du føler dig
hjemme**

Du er velkommen til at komme
ind og få et gratis økonomitjek

JYSKE BANK

Gør en forskel

Hvidovrevej 87 A • Hvidovre
Tlf. 3638 2100 • www.jyskebank.dk